

ERBAUT MIT UNTERSTÜTZUNG
DES HOCHKOMMISSARS DER
VEREINTEN NATIONEN FÜR FLÜCHTLINGE

AV
T
34

Din vilja, deras framtid
– låt hjälpen leva vidare i ditt testamente

Sverige för

UNHCR
FN:s flyktingorgan

Foto: © UNHCR/Max-Michel Kolijn

Hjälp, hopp och en bättre framtid

När 3-åriga Dianas mamma kidnappades och försvann i Irak såg hennes pappa ingen annan utväg än att fly med sin lilla dotter. I dag har de flyktingstatus och uppehållstillstånd i Finland. Pensionärerna Mona och Kaj har blivit som en ny familj för Diana och hennes pappa. Diana kallar dem sin nya mormor och morfar.

Omslagsbild: Ungernupproret i oktober 1956 ledde till att 203 000 ungrare tvingades fly sitt land. UNHCR samordnade hjälpinsatsen och vidarebosättningar. En del valde att stanna i Österrike, där UNHCR ersatte flyktingbarackerna med nybyggda hus. Bilden som är tagen 1961 visar ett av husen, som flickan bor i. Foto: © UNHCR/D. Whitney

Hoppet om ett hem

– **Jag är hemma!**, ropar vi, eller tänker för oss själva, när vi öppnar dörren till vårt hem. Hemmet som är vår välbekanta och självklara fasta punkt i tillvaron. Där vi trivs och dit vi längtar när vi varit borta för länge. En plats vi vill återvända till.

Föreställ dig nu att du står inför det svåra beslutet att lämna ditt hem. Att din fruktan för ditt eget och dina barns liv är så stark, att ert enda val är att fly med bara kläderna ni har på kroppen. Era käraste ägodelar, värdesaker, fotografier av släkt och vänner får lämnas kvar. Du vet inte om ni någonsin kommer att kunna återvända.

Miljontals människor på flykt från krig och förföljelse tvingas ta just detta beslut. Och det är ingen liten utmaning de står inför. Genomsnittstiden en människa är på flykt är 17 år. Och de flesta kommer under alla dessa år att bära med sig hoppet om att en dag kunna återvända hem.

Genom att inkludera UNHCR i ditt testamente kan du göra en livsviktig insats för människor på flykt från krig och förföljelse. Låt hjälpen leva vidare för de barn vars föräldrar har riskerat allt för att de ska få en tryggare uppväxt och en ljusare framtid. Att hjälpa de mest utsatta är det mest värdefulla du kan göra för att bidra till en mer rättvis och solidarisk värld, idag såväl som för framtida generationer.

Foto: © UNHCR/Pieter ten Hoopen

Alex Nassan har behållit nyckeln till sitt hem i Ashrafiyeh i Aleppo, Syrien. I dag bor han i Sverige.

UNHCR skyddar världens flyktingar

Just nu befinner sig fler människor på flykt i världen än någonsin tidigare. Behoven av hjälp är enorma och ökar för varje år.

UNHCR arbetar i över 130 länder och är på plats vid alla världens flyktingkriser. Vi ser till att människor på flykt får akut nödhjälp i form av skydd, tak över huvudet, mat och vatten, kläder och mediciner. Vi ser till att familjer får en trygg plats att sova på och en värdig tillvaro i väntan på att få skapa sig ett hem igen.

UNHCR finansieras nästan uteslutande av frivilliga bidrag. Varje år täcker finansieringen bara omkring hälften av behoven. Därför är gåvor från privatpersoner ett viktigt bidrag till vår verksamhet.

70 år med FN:s flyktingorgan UNHCR

UNHCR är FN:s flyktingorgan och grundades 1950 av FN:s generalförsamling. Det första uppdraget var att ge internationellt skydd och hitta lösningar till människor på flykt i Europa efter andra världskriget.

1950

UNHCR bildas för att bistå flyktingar efter andra världskriget.

1951

1951 års flyktingkonvention antas.

1954

UNHCR får Nobels fredspris för arbetet med flyktingar. Den första kriget om statslöshet.

1980

Kalla kriget medför en ökning av konflikter och människor på flykt i Afrika, Asien och Centralamerika.

1981

UNHCR får Nobels fredspris för andra gången för arbetet med att hjälpa flyktingar världen över.

1982

Människor följd av Sovjetiska folkmyrdet samt krig på Ba...

2015

Den stora flyktingvågen når Europa och engagerar svenska folket.

Idag är UNHCR en av världens främsta humanitära organisationer som har belönats med Nobels fredspris två gånger för arbetet med att skydda världens flyktingar.

1954

Nobels fredspris för flyktingar i Europa. Genèvekonventionen antas.

1960

Flyktingströmmar till Afrika följt av avkolonialiseringen av Afrika.

1970

Vietnamkriget och Bangladeshs födelse ger upphov till flyktingsituationer i Asien.

1990

Refugeer på flykt till Europa efter Jugoslavien fall, kriget i Rwanda, Balkan och i Irak.

2000

Flyktingströmmar från Afghanistan och Irak. UNHCR hjälper allt fler internflyktingar och människor som flyr naturkatastrofer.

2010

Krig i Syrien. Hundratusentals flyr den farliga vägen över Medelhavet. Humanitär katastrof i Jemen.

2020

Kriget i Syrien fortsätter. Kris för rohingyer i Myanmar, inbördeskrig i Sydsudan, massflykt från Venezuela och fortsatt humanitärt nödläge i Jemen.

2022: Krig och flyktingkris efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina.

Röster om UNHCR

»När UNHCR bad mig att bli Goodwill Ambassadör 1986 såg jag det arbetet som en möjlighet att jag i någon liten mån kunde förverkliga min övertygelse om att vägen till fred och harmoni i våra liv och i världen måste grundas på respekt för de mänskliga rättigheterna varje dag och i varje möte.

Foto: © UNHCR/Paul Wu

Det spännande arbetet har tagit mig över hela världen. Jag har inspirerats av mina hängivna kollegor i fält som vikt sina liv åt kampen för grundläggande fri- och rättigheter. Ibland med livet som insats. Men framför allt har jag inspirerats av flyktingarna själva, särskilt kvinnorna.

När jag är som mest uppgiven behöver jag bara tänka på de modiga kvinnor som jag har träffat i läger över hela världen. De behåller sin värdighet i de svåraste situationer och fortsätter att kämpa för sina barns skull.

Eftersom de varken vill eller kan ge upp kan jag inte heller göra det. Varje gång jag ser ett barn på flykt i ögonen ser jag mina egna barn.«

Barbara Hendricks,
*Operasopran, Honorary Lifetime Goodwill Ambassador UNHCR,
Hedersordförande och styrelseledamot hos Sverige för UNHCR.*

»Det är svårt att förstå sig på krig. Hur det drabbar enskilda människor och hur viktigt det är att ha tillräckligt med resurser och hjälp när ens hem är förstört och man tvingats på flykt.

Foto: © Elisabeth Toll

När världsfreden hotas, när det är kriser av den dignitet vi ser idag, då är det FN som gäller. Det finns många organisationer i FN som är sjukt bra, som är professionella. UNHCR är en av dem. Det är proffs som sköter det och de är effektiva.«

Ur Hans Roslings tal under flyktingkrisen i Europa, september 2015

Hans Rosling, (1948–2017)
Professor i internationell hälsa vid Karolinska Institutet, medgrundare av stiftelsen Gapminder, författare och föreläsare.

Därför bör du skriva ett testamente

Att du skriver ett testamente innebär att det blir du som själv bestämmer vad som ska hända med din kvarlåtenskap. Då kommer dina tillgångar att fördelas så som du själv önskar. Att det finns ett testamente underlättar också för dina anhöriga.

- Med ett testamente kan du ändra arvsordning – det vill säga bestämma vilka som ärver dig. Bröstarvingar (det vill säga barn eller barnbarn) kan dock aldrig göras arvlösa. De har alltid rätt till sin **laglott**, vilket innebär att barn, oavsett antal, alltid har rätt till sammanlagt åtminstone hälften av kvarlåtenskapen. Har du barn är det alltså halva kvarlåtenskapen som du är fri att testamentera på det sätt du önskar.
- Du kan välja att testamentera tillgångar till välgörande ändamål eller till en eller flera specifika personer, oavsett om de är släkt med dig eller inte.
- Du kan skriva in vissa villkor för den som ärver. Till exempel att arvet till barn ska vara **enskild egendom**.
- Det är extra viktigt att skriva testamente om du lever i ett samboförhållande eller har särkullbarn. Sambor ärver inte varandra utan testamente.
- Om du inte har legala arvingar (släktingar med rätt att ärva), och inte vill att hela din kvarlåtenskap ska tillfalla Allmänna arvsfonden, så är det viktigt att du skriver ned dina önskemål i ett testamente.

***Laglott** utgör hälften av hela arvet. Laglotten är vad bröstarvingarna minst har rätt till, oavsett vad som står i ett eventuellt testamente. Den som har barn (oavsett antal) kan alltså själv välja hur den andra halvan ska fördelas. **Enskild egendom** kan anges i ett testamente då den som testamenterar önskar att den som ärver inte ska dela arvet med make, maka eller sambo vid bodelning, vid skilsmässa eller dödsfall.*

Att skriva testamente

Ett testamente är att visa omtanke om nära och kära. Att även skriva in Sverige för UNHCR i ditt testamente är ett fint sätt att vara med och bidra till UNHCR:s arbete för människor på flykt. Även en liten del av din kvarlåtenskap kan göra stor nytta. Du kan genom ditt testamente donera små eller stora gåvor såsom pengar, aktier, fondandelar, fastigheter eller en procentsats av dina samlade tillgångar.

Ett testamente behöver uppfylla några formella krav för att vara giltigt. Det ska vara skriftligt, undertecknat av dig och bevittnat av två personer. Dessa vittnen behöver inte ta del av dess innehåll men de ska veta att det är ett testamente de bevittnar.

Om du vill ha hjälp med att upprätta ditt testamente samarbetar vi med juristbyrån Lawly och Familjens Jurist.

Gå in på sverigeforunhcr.se/testamente för att läsa mer.

Våra löften till dig

Att få uppfylla någons sista vilja är ett stort förtroende och ansvar från vår sida. Vi vill att du ska känna dig helt trygg från din sida. Om du donerar en gåva via ditt testamente till UNHCR:s arbete kan du vara säker på flera saker.

Du kan när som helst ändra ditt testamente. Du behöver alltså inte känna oro för att du är bunden till det du tidigare skrivit. För det är du inte.

Vi ser till att ditt testamente uppfylls precis så som det är skrivet. Det är din vilja som gäller.

Din gåva kommer garanterat fram. UNHCR har världens och FN:s uppdrag att skydda flyktingar så länge de behöver vår hjälp. Det är ett långsiktigt åtagande från vår sida.

Bra att veta för dig som skriver testamentet

Dina två vittnen ska bevittna din namnteckning vid ett och samma tillfälle, men de behöver inte känna till innehållet.

Glöm inte organisationsnummer på den organisation du skriver in i testamentet.

Ideella organisationer betalar inte kapitalvinstskatt, så skriv inte att gåvan först ska säljas. Då blir den mindre värd.

Organisationen du valt behöver ingen kopia på testamentet.

Förvara originalet på ett säkert ställe. Till exempel via testamentsförvaring via Familjens jurist.

Glöm inte namnförtydligande och personnummer (åååå-mm-dd-xxxx).

Bra att veta för dig som bevittnar testamentet

Testamentet ska bevittnas och undertecknas av dig och ytterligare ett vittne, vid ett och samma tillfälle.

Som vittne ska du ha fyllt 15 år och vara vid full psykisk hälsa.

Du får inte vara testamentstagare, d.v.s. att du får en del av arvet.

Du får inte vara släkt med testatorn.

Du får inte vara gift eller sambo med en testamentstagare eller en släkting till testamentsgivaren.

Som vittne behöver du inte läsa eller känna till innehållet i testamentet.

Din uppgift är att intyga att testatorns namnunderskrift är korrekt samt att han eller hon har skrivit testamentet av fri vilja och vid full psykisk hälsa.

Kontrollera att testamentet är korrekt daterat.

Kontrollera att testatorn har skrivit under sista sidan och signerat ev. övriga sidor.

Glöm inte namnförtydligande och personnummer (åååå-mm-dd-xxxx).

Har du frågor är du välkommen att kontakta oss via e-post
testamente@sverigeforunhcr.se

Sverige för

UNHCR
FN:s flyktingorgan

Foto: © UNHCR/H. Dieke

Magnus Ladulåsgatan 3, 118 65 Stockholm | Telefon 08-121 49 100
sverigeforunhcr.se | Organisationsnummer 802426-1250 | Plusgiro 90 01 64 -5